

ProjeCenter

www.ProjeCenter.ir

 | [@projecenter](https://www.instagram.com/projecenter)

 | [@projecenter_ir](https://www.telegram.com/projecenter_ir)

...

فهرست مطالب

موضوع	صفحه
مقدمه	۲
جایگاه دولت در مکاتب لیبرالیستی :	۴
۱) مکاتب قبل از کلاسیک :	۴
۲) مکتب کلاسیک :	۵
۳) نظریات جدید لیبرالیستی	۷
۴) نظریه نئوکلاسیک ها	۸
دولت در اقتصاد کینزی	۹
دولت در اقتصاد سوسیالیستی	۱۱
سوسیالیسم تخیلی:	۱۲
۱) سوسیالیسم علمی :	۱۲
دولت در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۴
۱ - ۱) حاکمیت خدا و مشروعیت دولت	۱۵
۱ - ۲) قدامت و منزلت انسان	۱۶
۱ - ۳) آزادای اقتصادی	۱۷
۲) اهداف دولت از دیدگاه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۸
۳) مسئولیت ها و وظایف اقتصادی دولت از دیدگاه قانون اساسی ایران	۱۸
۴) حاکمیت دولت از دیدگاه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲۰
ساختار دولت در اقتصاد ایران	۲۲
جدول سهم هزینه های عمرانی پیش بینی شده برای فعالیتهای دولت در زمینه های	۲۳
مکمل در برنامه عمرانی توسعه:	۲۳

منابع و مأخذ ۲۵

نقش دولت در اقتصاد

مقدمه

مسأله جایگاه دولت و نقش آن در اقتصاد از زمان پیدایش دانش اقتصاد همواره مورد بحث اقتصاددانان و صاحبان اندیشه در مکاتب گوناگون اقتصادی بوده است. مرکانتلیستها که اقتدار کشور را در گرو دستیابی به طلا و نقره بیشتر می دانستند از دخالت دولت در اقتصاد حمایت می کردند. فیزیکرانشها و پس از آن کلاسیک ها بر اساس اعتقاد به دئیسم و نظم طبیعی و هماهنگی منافع فرد و جمع بر آزادی های فردی و عدم دخالت دولت در اقتصاد تأکید داشتند پیامدهای این تفکر از جمله بی عدالتی های اقتصادی و اجتماعی به تدریج حرکت های مخالفی را در مقابل خود شکل داده و افکار سوسیالیسم با اندیشه واگذاری تمام فعالیت های اقتصادی به بخش دولتی و تدبیر اقتصاد بر اساس برنامه ریزی متمرکز دولتی به شکل گسترده ای پدیدار شد.

همچنین در غرب با پایان یافتن جنگ جهانی دوم در پی بحران های اقتصادی ۱۹۳۱ - ۱۹۲۹ میلادی گرایش به ملی کردن اقتصاد و ارائه تعریف های جدیدی از حقوق مالکیت به گسترش فعالیت های دولتی انجامید. به طوری که در اوایل دهه ۸۰ میزان سرمایه گذاری های ثابت و دولتی در برخی از کشورها بیش از ۵۰ درصد کل ذخایر سرمایه این کشورها برآورده شد. تجربه ناکارآمدی شرکت های دولتی و انحصارهای ملی در این سالها موجب شد که گرایش به خصوصی سازی و بازگشت به مکانیزم بازار بار دیگر افزایش یابد در ایران نیز طی دو دهه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی شاهد مواضع متفاوتی در این باره بوده ایم در دهه نخست انقلاب بویژه در دوران جنگ تحمیلی دولت حجم گسترده ای از

فعالیت‌های اقتصادی را به خود اختصاص داد و بسیاری از کارخانه‌ها و شرکت‌های خصوصی ملی شدند در دههٔ دوم گرایش به کاهش تصدی دولت و واگذاری فعالیت‌ها به بخش خصوصی به تدریج شدت گرفت و طی برنامه‌های پنج ساله اول تا سوم زمینه عملی این فکر تحقق یافت .

در این مقاله ابتدا به نقش دولت در اقتصاد از دیدگاه‌های فکر مکاتب لیبرالیستی ، کینزی و سوسیالیستی پرداخته می شود و سپس به بررسی دولت در قانون جمهوری اسلامی ایران و ماهیت و ساختار دولت ایران پرداخته می شود.